

ZARZĄDZENIE MINISTRA ENERGETYKI

z dnia 24 lipca 1954 r.

w sprawie limitowania mocy i energii elektrycznej.

W celu uregulowania przebiegu obciążeń, zapewnienia rytmicznego poboru energii elektrycznej oraz zabezpieczenia racjonalnego i oszczędnego jej użytkowania przez zakłady przemysłowe — na podstawie art. 3 dekretu z dnia 28 stycznia 1953 r. o zabezpieczeniu racjonalnego i oszczędnego użytkowania energii elektrycznej i ciepłej (Dz. U. Nr 9, poz. 26) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dla zakładów przemysłowych, zwanych dalej „odbiorcami”, o mocy zainstalowanej 50 i więcej kilowatów, pobierających energię elektryczną z sieci elektrowni zawodowych lub połączonych z nią elek-

rowni przemysłowych, ustala się miesięczne przydziały maksymalnej mocy elektrycznej w kW (kilowatach), zwane dalej „limitami mocy”.

2. W zależności od terenowych warunków energetycznych Dyrektor Państwowej Inspekcji Energetycznej może znieść obowiązek ustalania limitów mocy dla niektórych odbiorców określonych w ust. 1, jak również wprowadzić ten obowiązek dla odbiorców o zainstalowanej mocy poniżej 50 kW.

3. Dla odbiorców określonych w ust. 1 podległych Ministrom: Górnictwa, z wyjątkiem kopalń węgla, Hutnictwa, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Che-

micznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Materiałów Budowlanych, Przemysłu Drzewnego i Papierniczego oraz Przemysłu Rolnego i Spożywczego niezależnie od limitu mocy, o którym mowa w ust. 1, ustala się miesięczne i dobowe przydziały energii elektrycznej w kWh (kilowatogodzina), zwane dalej „limitami energii”.

4. Odbiorcy określani w ust. 1 i 3 mogą pobierać energię elektryczną tylko w ramach przyznanego limitu mocy i energii i równomiernie na przestrzeni całego miesiąca.

§ 2. 1. Limit mocy obowiązuje odbiorcę tylko w godzinach rannego i wieczornego szczytowego obciążenia zasilającego okręgu energetycznego.

2. Godziny trwania szczytowego obciążenia, zwane dalej „godzinami szczytowymi”, ustala dla poszczególnych miesięcy Państwowa Inspekcja Energetyczna w porozumieniu z Państwowym Zarządem Dyspozycji Mocy i podaje za pośrednictwem okręgowych zarządów energetycznych do wiadomości zainteresowanym odbiorcom.

§ 3. 1. W celu zapewnienia równomiernego poboru energii na przestrzeni całego miesiąca ustala się dobowe limity energii w dniach roboczych oraz w dniach wolnych od pracy.

2. Limit dobowy energii w dniach wolnych od pracy ustala się w ilości niezbędnej dla celów technologicznych, prac remontowych, ogrzewania, oświetlenia itp.

3. Limit dobowy energii w dniach roboczych ustala się przez odliczenie od miesięcznego limitu energii elektrycznej ilości energii przeznaczonej na dni wolne od pracy i podzielenie pozostałej ilości energii przez ilość dni roboczych.

§ 4. W wyjątkowych przypadkach, a w szczególności w przypadku awarii w systemie energetycznym, zarządy energetyczne okręgów mogą dla poszczególnych odbiorców ograniczyć pobór mocy i energii elektrycznej w określonym czasie poniżej przyznanego limitu.

§ 5. Przekroczenie miesięcznego i dobowego limitu energii może mieć miejsce jedynie w granicach uzasadnionych przekroczeniem planu produkcji.

§ 6. 1. Dla odbiorców podległych Ministrom: Górnictwa, Hutnictwa, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Materiałów Budowlanych, Przemysłu Drzewnego i Papierniczego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Przemysłu Drobno- i Rzemiosła, Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, Leśnictwa, Gospodarki Komunalnej, Kolei, Żegluga, Transportu Drogowego i Lotniczego, Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli, Rolnictwa, Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz Skupu — ustala się globalne limity mocy z podziałem na okręgi energetyczne.

2. Dla resortów wymienionych w § 1 ust. 3 ustala się również globalne limity energii z podziałem na okręgi energetyczne.

3. Podstawą do opracowania globalnych limitów mocy są bilanse mocy okręgów sporządzane przez zarządy energetyczne okręgów, a do opracowania limitów energii — wielkości planowanej produkcji i jednostkowego zużycia energii elektrycznej.

4. Państwowa Inspekcja Energetyczna opracowuje na okres kwartału miesięczne limity globalne energii i mocy, uzgadnia je z zainteresowanymi ministerstwami

i przedstawia Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego do zatwierdzenia w terminie do dnia 1 miesiąca poprzedzającego kwartał kalendarzowy.

§ 7. 1. Państwowa Inspekcja Energetyczna zawiadamia zainteresowane ministerstwa oraz właściwe okręgowe zarządy energetyczne o zatwierdzonych przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego miesięcznych globalnych limitach na okres kwartału w ciągu 7 dni od chwili ich zatwierdzenia.

2. Ministerstwa obowiązane są w terminie 7 dni od chwili otrzymania zawiadomienia rozdzielić limity globalne energii i mocy na odbiorców objętych limitami oraz wykazy tych przydziałów podać do wiadomości okręgowych zarządów energetycznych.

3. Okręgowe zarządy energetyczne w ciągu 5 dni od daty otrzymania wykazu przydziałów obowiązane są przesłać odbiorcom nakazy ograniczeniowe. Do czasu otrzymania nakazu ograniczeniowego obowiązuje odbiorcę nakaz z poprzedniego kwartału.

4. Ministerstwa mają prawo raz w miesiącu w ramach limitów globalnych energii i mocy zatwierdzonych dla nich na obszarze danego okręgu energetycznego zmienić rozdział pomiędzy podległe im zakłady przyznanego limitu na miesiąc następny. O dokonanych zmianach ministerstwa zawiadamiają okręgowe zarządy energetyczne na 10 dni przed początkiem okresu, którego zmiana dotyczy. Nowe nakazy ograniczeniowe doręczają okręgowe zarządy energetyczne zainteresowanym odbiorcom nie później niż na 5 dni przed początkiem okresu, którego zmiana dotyczy.

§ 8. Dla odbiorców nie podlegających ministrom wymienionym w § 6 ust. 1 limity mocy ustalają okręgowe zarządy energetyczne na podstawie analizy poboru mocy i doręczają nakazy ograniczeniowe na 10 dni przed rozpoczęciem kwartału.

§ 9. Nakaz ograniczeniowy powinien zawierać następujące dane dla poszczególnych miesięcy kwartału:

- 1) wielkość limitu mocy w kW w godzinach trwania szczytu rannego i wieczornego.
- 2) miesięczne oraz dobowe limity energii elektrycznej, oddzielnie dla dni roboczych i dni wolnych od pracy,
- 3) godziny trwania rannego i wieczornego obciążenia szczytowego,
- 4) wytyczne dla odbiorcy co do sposobu wprowadzenia ograniczeń poboru mocy i energii poniżej przyznanego limitu w przypadkach, o których mowa w § 4.

§ 10. 1. W celu operatywnego bieżącego kontrolowania przestrzegania przydzielonych limitów mocy i energii elektrycznej odbiorcy obowiązani są w zależności od wielkości przyznanego limitu na każdy ze szczytów energetycznych (ranny i wieczorny) prowadzić na podstawie wskazań liczników energii czynnej, będących podstawą do rozrachunku z odbiorcą zapisy kontrolne poboru dobowego energii elektrycznej w kilowatogodzinach, przy czym:

- 1) odbiorcy o przydzielonym limicie mocy ponad 300 kW — co 1/2 godziny w godzinach szczytowych oraz o godzinie 24 za ubiegłą dobę,
- 2) odbiorcy o przydzielonym limicie mocy od 50 do 300 kW — co 1 godzinę w godzinach szczytowych oraz o godz. 24 za ubiegłą dobę,
- 3) odbiorcy o przydzielonym limicie mocy poniżej 50 kW — w godzinach rozpoczęcia i zakończenia godzin szczytowych oraz o godz. 24 za ubiegłą dobę.

2. Na podstawie zapisów określonych w ust. 1 ustala się:

- 1) wielkość faktycznego poboru energii w ciągu doby z różnicy wskazań w dwu kolejnych w odstępie 24 godzin odczytów liczników (przy uwzględnieniu ewentualnego mnożnika),
- 2) wielkość poboru mocy jednogodzinnej w czasie szczytu:
  - a) u odbiorców o przydzielonym limicie powyżej 300 kW — z różnicy co 1/2 godziny wskazań licznika pomnożonej przez 2,
  - b) u odbiorców o przydzielonym limicie mocy od 50 do 300 kW — z różnicy wskazań dwu kolejnych w odstępie jednogodzinnym odczytów liczników,
- 3) w razie istnienia przyrządów samopiszących do rejestracji 15-minutowego obciążenia jako osiągnięte godzinne obciążenie przyjmuje się średnią arytmetyczną z 4 kolejnych po sobie zarejestrowanych wskazań 15-minutowego obciążenia.

3. Zakłady przemysłowe, które nie są czynne w nocy, mogą za zgodą okręgowego zarządu energetycznego przesunąć godziny odczytywania liczników na godzinę rozpoczęcia pracy pierwszej zmiany.

4. Okręgowy zarząd energetyczny za zgodą Państwowej Inspekcji Energetycznej może wprowadzić obowiązek prowadzenia zapisów poboru mocy w czasie godzin szczytowych dla odbiorców o limicie mocy mniejszym niż 50 kW.

5. W razie zasilania odbiorcy z kilku przyłączy wyposażonych w oddzielne liczniki energii czynnej i w braku licznika sumującego kontrolę przestrzegania limitów mocy przeprowadza się przez jednoczesne zapisy wskazań liczników na poszczególnych przyłączach, a dla limitów dobowych i miesięcznych energii — przez obliczenie sumy wskazań tych liczników z odpowiedniego okresu czasu.

6. Zapisy poboru mocy i energii elektrycznej prowadzi się w oparafkaowanym dzienniku wykorzystania limitów według wzorów nr 1 i 2, stanowiących załączniki nr 1 i 2 do zarządzenia.

7. Zapisy prowadzi zasadniczo personel dyżurny odbiorcy. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli przyrządy pomiarowe ustawione są na podstacji dostawcy ze stałą obsługą, zapisy bieżące przeprowadza personel dyżurny podstacji w dzienniku dostarczonym przez odbiorcę.

§ 11. 1. Odbiorcy, dla których ustalone zostały limity mocy lub energii, obowiązani są do dnia 3 każdego miesiąca nadsyłać do okręgowych zarządów energetycznych sprawozdania z wykorzystania limitów za ubiegły miesiąc według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia, a ponadto odbiorcy o przyznanym limicie mocy 50 kW i więcej — wykresy obciążeń dobowych z 2 wyznaczonych przez okręgowe zarządy energetyczne dni w miesiącu, zestawione na podstawie odczytów liczników energii czynnej dokonywanych w odstępach godzinnych.

2. U odbiorców o limicie mocy ponad 300 kW do wykresu w godzinach szczytowych przyjmuje się 1/2-godzinną moc na podstawie bieżących zapisów kontrolnych.

§ 12. 1. W celu doraźnych kontroli przestrzegania przydzielonych limitów mocy i energii okręgowy zarząd energetyczny ma prawo żądać, a wyznaczeni przez niego odbiorcy obowiązani są w żądanym przez okręgowy zarząd energetyczny okresie czasu podawać telefonicznie do godziny 10 dnia następnego dane o poborze energii i wielkości osiągniętego maksymalnego obciążenia w czasie godzin szczytowych.

2. Odbiorcy obowiązani są ułatwić w każdej chwili dostęp organom kontroli okręgowych zarządów energetycznych do przyrządów, na podstawie których prowadzone są bieżące zapisy, oraz przedstawić do wglądu dziennik wykorzystania limitów.

3. Dorywcze kontrole przestrzegania przez odbiorcę przydzielonych mu limitów mocy, przeprowadzane w godzinach szczytowych przez organy okręgowych zarządów energetycznych, polegają na stwierdzeniu różnicy wskazań liczników energii czynnej bądź przyrządów rejestrujących w odstępach 1/2-godzinnych.

§ 13. 1. W razie stwierdzenia przez organy kontrolne zarządów energetycznych okręgów na podstawie różnicy wskazań liczników bądź przez personel dyżurny na podstacji dostawcy na podstawie wskazań amperomierzy lub woltomierzy przekroczenia przez odbiorcę limitu przez okres dłuższy niż 1/2 godziny, dostawca ma prawo nakazać odbiorcy niezwłoczne obniżenie obciążenia do takiej wysokości, aby 1-godzinną moc nie przekroczyła przyznanego limitu. W przypadku niedostosowania się w ciągu następnych 10 minut do żądania dostawca ma prawo ograniczyć dostawę energii.

2. W razie stwierdzenia przez organy kontrolne dostawcy przekroczenia dobowego limitu energii ma on prawo żądać od odbiorcy zmniejszenia zużycia w następnej dobie w celu skompensowania pobranej nadwyżki. Wynikające stąd ograniczenie dobowego zużycia nie może być większe niż 25% przyznanego dobowego limitu energii.

§ 14. W stosunku do winnych przekroczenia przydzielonych limitów oraz naruszenia przepisów zarządzenia Państwowa Inspekcja Energetyczna stosować będzie sankcje, przewidziane w dekreście z dnia 28 stycznia 1953 r. o zabezpieczeniu racjonalnego i oszczędnego użytkowania energii elektrycznej i ciepłej (Dz. U. Nr 9, poz. 26).

§ 15. Limitowanie mocy i energii elektrycznej odbiorców podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego zostanie uregulowane osobnym zarządzeniem Ministra Energetyki w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 16. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 310 z dnia 30 lipca 1951 r. w sprawie limitowania mocy elektrycznej (Biuletyn PKPG z 1951 r. nr 22, poz. 226 i nr 27, poz. 287 oraz z 1952 r. nr 48, poz. 223).

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Energetyki: B. Jaszczuk

Ministerstwo
 Centralny Zarząd Przemysłu
 Zakład

Załączniki do zarządzenia Ministra
 Energetyki z dnia 24 lipca 1954 r.
 (poz. 972).

Załącznik nr 1.

W Z Ó R Nr 1

DZIENNIK WYKORZYSTANIA LIMITÓW ENERGII I MOCY ELEKTRYCZNEJ

dla zakładu przemysłowego o przyznanym limicie mocy
 mniejszym niż 50 kW

miesiąc . . . . . rok . . . . .

Limit energii:

miesięczny . . . . . kWh
 dobowy dla dni:
 roboczych . . . . . kWh
 wolnych od pracy . . . . . kWh

Limit mocy w szczycie:

rannym od godz. . . . do godz. . . . kWh
 wieczornym od godz. . . do godz. . . . kWh

Licznik:

nr . . . . .
 mnożnik . . . . .

Odczyty dokonywane są o godz. . . . .

Dobowy pobór energii elektrycznej				Pobór energii elektrycznej w szczycie								Razem rubryki 8+12	Podpis	
Dni miesiąca	Stan licznika	Różnica	kWh	rannym				wieczornym						
				stan licznika o godzinie		różnica	kWh	stan licznika o godzinie		różnica	kWh			
				rozpo- częcia szczytu	zakon- czenia szczytu			rozpo- częcia szczytu	zakon- czenia szczytu					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
31														
30														
29														
28														
27														
26														
25														
24														
23														
22														
21														
20														
19														
18														
17														
16														
15														
14														
13														
12														
11														
10														
9														
8														
7														
6														
5														
4														
3														
2														
1														
Osami dzień ubiegłe- go miesiąca														

Miesięczny pobór energii elektrycznej . . . . kWh
 w tym: w dni robocze . . . . kWh
 w dni wolne od pracy . . . . kWh

Uwagi kontrolera:

(Strona 1)

Załącznik nr 2.

Ministerstwo . . . . .
 Centralny Zarząd Przemysłu . . . . .
 Zakład . . . . .

W Z Ő R Nr 2

DZIENNIK WYKORZYSTANIA LIMITÓW ENERGII I MOCY ELEKTRYCZNEJ

dla zakładu przemysłowego o przyznanym limicie mocy
 50 kW i więcej

miesiąc . . . . . rok . . . . .

Limit energii:
 miesięczny . . . . . kWh
 dobowy dla dni:
 roboczych . . . . . kWh
 wolnych od pracy . . . . . kWh

Limit mocy w szczycie:
 rannym od godz. . . . do godz. . . . kW . . . .
 wieczornym od godz. . . . do godz. . . . kW . . . .

Licznik:
 nr . . . . .
 mnożnik . . . . .

Odczyty dokonywane są o godz. . . . .

Dobowy pobór energii elektrycznej					Dobowy pobór mocy w dniach							
Data	Stan licznika	Różnica	kWh	Podpis	Data							
					dzień tygodnia	dzień tygodnia	Stan licznika	Różnica	kWh	Godz.	Stan licznika	Różnica
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
31								24				
30								23				
29								22				
28								21				
27								20				
26								19				
25								18				
24								17				
23								16				
22								15				
21								14				
20								13				
19								12				
18								11				
17								10				
16								9				
15								8				
14								7				
13								6				
12								5				
11								4				
10								3				
9								2				
8								1				
7												
6												
5												
4												
3												
2												
1												
					dobowy pobór		0	dobowy pobór				
Ostatni dzień ubiegłego miesiąca												

Uwagi kontrolera:

Miesięczny pobór energii elektrycznej . . . . . kWh
 w tym: w dni robocze . . . . . kWh
 w dni wolne od pracy . . . . . kWh

(Strona 2)

KONTROLA POBORU MOCY I ENERGII ELEKTRYCZNEJ

w godzinach szczytu rannego

Limit poboru mocy w szczycie rannym . . . . kW

Limit poboru energii w szczycie rannym (kW lim. × h) . . . . kWh

Dzień		Godziny szczytu												Całkowity pobór mocy energii w szczycie w kWh
		od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	od do	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
31	wsk. kWh													
30	„													
29	„													
28	„													
27	„													
26	„													
25	„													
24	„													
23	„													
22	„													
21	„													
20	„													
19	„													
18	„													
17	„													
16	„													
15	„													
14	„													
13	„													
12	„													
11	„													
10	„													
9	„													
8	„													
7	„													
6	„													
5	„													
4	„													
3	„													
2	„													
1	„													
Razem														

UWAGI:

1. Przy użyciu wzoru do zestawienia zbiorczego poboru mierzonego kilkoma licznikami nie wypełniać rubryk poziomych wskazań licznika.
2. Stan licznika na początku okresu szczytowego wpisywać w rubryce „wskazań” (wsk.) w kolumnie 2.

(Strona 3)

w godzinach szczytu wieczornego

Limit poboru mocy w szczycie wieczornym kw . . . . .

Limit poboru energii w szczycie wieczornym

(kW lim. × h) . . . . . kWh

Dzień		Godziny szczytu														Całkowity pobór mocy energii w szczycie w kWh	
		od	od	od	od	od	od	od	od	od	od	od	od	od	od		
		do	do	do	do	do	do	do	do	do	do	do	do	do	do		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
31	mek. kWh																
30	„																
29	„																
28	„																
27	„																
26	„																
25	„																
24	„																
23	„																
22	„																
21	„																
20	„																
19	„																
18	„																
17	„																
16	„																
15	„																
14	„																
13	„																
12	„																
11	„																
10	„																
9	„																
8	„																
7	„																
6	„																
5	„																
4	„																
3	„																
2	„																
1	„																
Razem																	

Ministerstwo . . . . .
 Centralny Zarząd Przemysłu . . . . .
 Zakład . . . . .

Załącznik nr 3.

SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA LIMITÓW MOCY

za miesiąc . . . . . 195 . . r.
 dla Zakładu Zbytu Energii . . . . ., Oddział . . . . .

Limit energii:

miesięczny . . . . . kWh
 dobowy dla dni:
 roboczych . . . . . kWh
 wolnych od pracy . . . . . kWh

Limit mocy w szczycie:

rannym od godz. . . . . do godz. . . . . kW . . . .
 wieczornym od godz. . . . . do godz. . . . . kW . . . .

Licznik:

nr . . . . .
 mnożnik . . . . .

Odczyty dokonywane są o godz. . . . . .

Dni miesiąca	Pobór energii elektrycznej kWh				Najwyższe dobowe obciążenie w szczycie na podstawie: a) przyrządu samopiszącego, b) różnicy wskazań licznika (niepotrzebne skreślić)		Obliczenie obciążenia trwałego	
	dobowy	w godzinach szczytu		w godzinach pozaszczytowych	kW		kW	
		ranne	wieczorne		rannym	wieczornym	data	moc kW
	1	2	3	4	5	6	7	8
31								
30							1.	
29							2.	
28							3.	
27							4.	
26							5.	
25								
24								
23								
22								
21								
20								
19								
18								
17								
16								
15								
14								
13								
12								
11								
10								
9								
8								
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								
					Miesięczny pobór energii elektrycznej . . . . . kWh			
					w tym: w dni robocze . . . . . kWh			
					w dni wolne od pracy . . . . . kWh			

Razem: .....

Obciążenie trwałe: .....

..... kW

U w a g a.

Obciążenie trwałe jest średnią z pięciu największych maksymalnych obciążeń zewidencjonowanych w ciągu miesiąca sprawozdawczego.